

ETHDIARI

Numerò 95
Dissabte 1 de mai 1999

HUELHETON DIARI D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ES MÒSSOS D'ESQUADRA ASSUMISSEN AUÉ ES COMPETÈNCIES DE TRANSIT D'ARAN E DES COMARQUES DE LHÈIDA

Es Mòssos d'Esquadra assumiran aué es competències de transit en Aran e en totes es comarques dera província de Lhèida, en tot substituir ara Guàrdia Civiù. En totau, 211 mòssos e 97 veïculs integraran era Seccion de Transit de Lhèida.

Era assumpcion des competències de transit se hè cossent tamb es acòrds arthenhuts pera Generalitat e eth Govèrn centrau, que prevé er escampilhament des Mòssos d'Esquadra per tota Catalonha de manèra escalonada.

En concret, era dotacion materiau de veïculs dera quau dispasaran es Mòssos en Lhèida qu'apuge a un totau de 34 coches, 9 tot terrenes, 10 forgonetes d'atestats e 44 mòtos, que se despartiran enes airaus regionaus de transit de Ponent (sectors de Lhèida e Tàrrega) e deth Pirenèu Occidentau (Sèu d'Urgelh, Tremp, Vielha e Solsona).

Per sectors, es efectius son es següenti: en Lhèida, 11 torismes, 1 tot terren, 2 forgonetes e 14 motocicletes; en Tàrrega, 4 torismes, 2 forgonetes e 6 motocicletes; en Sèu, 14 torismes, 2 forgonetes, 2 tot terrenes e 6 mòtos; en Tremp, 2 torismes, 2 tot terrenes, 2 forgone-

tes e 6 motocicletes; e en Vielha e Solsona, 2 torismes e 2 tot terrenes, ua forgoneta e 6 mòtos, respectivament. Tad açò que tanh as efectius umans, er airau regionau de transit de Ponent aurà 92 agents despartidi enes sectors de Lhèida e Tàrrega, en tot qu'er airau pirenenc occidentau copmdarà tamb 119 agents.

GANYET CRIDE DE RIDICULES ES ÒBRES PREVISTES EN PIRENÈU

Eth deputat socialista e baile dera Sèu d'Urgelh, Joan Ganyet, criticquèc fòrtament ager er anonci deth Departament d'Òbres Publiques dera Generalitat d'amiar, "quan manque un mes e miei tàs eleccions municipaus", 880 milions de pessetes tà petites òbres d'infrastructures e servicis en 10 comarques de montanha.

En un comunicat, eth deputat pirenenc opine que "aguesta iniciativa deth Govèrn non a cap de credibilitat, quan i a agut un sistematic incompliment, que despassa eth 40% des inversions previstes, des Plans Comarcaus de Montanha aprovadi a compdar deth 1995".

Segontes Ganyet, cau auer en compde qu'es 880 milions anonciadi equivalen a ua mieja de 88 milions per comarca, "ua chifra ridicula en repòrt tant as inversions previstes enes Plans Comarcaus de Montanha com as besonhs reaus".

"JÒCS MALABARS"

Eth baile dera Sèu enten qu'era actitud deth Govèrn, "basada en jòcs malabars que non tien ua analisi rigorosa", sonque preten "amagar era absència d'ua autentica politica de montanha", ath madeish temps que carrega encara mès entath desprestigi deth sistèma des conselhs comarcaus, "que sigueren instauradi a compdar dera majoritat absoluta de CiU en Parlament de Catalonha, sense consens tamb era rèsta de fòrces politiquas".

Es Plans Comarcaus de Montanha les apròven es Conselhs Comarcaus respectivament e eth Conselh Executiu dera Generalitat.

Entà Ganyet, "ei plan grèu qu'eth Govèrn age incompliment de manèra reiterada es sòns pròpris acòrds en perjudici des abitants de mès deth 30% dera superfícia deth país".

UA INICIATIVA PARLAMENTÀRIA RECLAME ES COMPROMISI

Joan Ganyet considèra qu'era societat pirenenca "pòt e a d'exigir era protèsta explicita des presidents des conselhs comarcaus deuant d'aguesta escadença, pr'amor qu'en cas contrari serie mòstra d'ua incredibla submission -en contra des interressi des sòns administrats- tà ua politica deth Govèrn de CiU que non balhe responsa as besonhs des pirenencs, deuant es reptes de futur qu'auem plantejadi".

Totes aquestes consideracions empossat Ganyet a tramitar en Parlament catalan ua naua prepausta non de lei entà exigir eth compliment des compromisi ajornats. "Tamb huecs d'artifici -manifeste- com eth que signifiqua aquest darrer anonci precipitat d'inversions enes parçans de montanha, se hè un escàs favor tar equilibri territorial e tara igualtat d'oportunitats de toti es ciutadans de Catalonha".

EDITORIAU

INFORMAR ATH VESIN, INFORMAR ATH CIUTADAN

Ia fòrça estils de hèr politica e cadun d'eri respon a ua sensibilitat profunda -ideologica- que hè que cada projècte e prepausta politica auance en ua direccion o en ua auta. Toti qu'ac saben açò, e ad arrés non se li escape coma responen es diferents tendències politiquas sus es grans tèmes de discussion. Atau per exemple, en Vielha era dreita de Pepito Calbetó respon en prevencion, e a viatges ara contra, en molti tèmes que dan singularitat, libertat e independència ara hemna, en tot qu'era esquèrra de Juanito Riu prepausa camins entà qu'era hemna se pogue desvolopar tamb libertat coma èster uman, integrat pliament en mercat de trabalh e qu'ath delà la hèsque protagonista des sues decisions sustot en tèmes com es de procreacion.

En tot seguir era vielha dicotomia dreita-quèrra, maugrat que sabem que i a matisi, ei ben coneishut qu'es ciutadans 'dretans' de Vielha prepausen qüestions entara gent grana o es joeni, tà nomenar dus importants sectors socials, que maugrat qu'era presentacion sembla era madeisha, an un contiengut profund diferent des qüestions que prepausen es ciutadans d'esquèrra de Vielha.

Eth vesin coma ciutadan ve perfectament tot açò e actue en conseqüència.

Mès que tot ei massa subtil, mès complicat e ath delà quauqua classa politica encara ac complique mès tot açò. Non pas perque non se sàpie hèr es causes, senon perque coma filosofia d'accion populara les conven presentàc complicat, o presentàc tamb informacion a mieges o tanben era auta version de manipulacion, qu'ei amagar era informacion, ei a dider, simplement deishant ath vesin e ciutadan sense n'es dades basiques que li dan era oportunitat d'opinar, ne tansevolh informà-lo de çò que hè eth politic, com ac hè, tamb qui ac a hèt e com a despenut o despenerà eth pressupòst que, cau rebrembar, ei sò public.

Serie maladret dider qu'era dreita amague informacion e era esquèrra la presente a toti. Simplement perque non ei pas vertat. Tamb etiquetes de dreita s'amague e manipule informacion e tamb etiquetes d'esquèrra tanben; en passat e actuaument s'a camavirat era informacion que calerie qu'eth ciutadan aguesse. E qu'ei aciu quan calerie calar un aute element qu'ei eth concèpte de democràcia.

Non se tracte sonque de dider dreita o esquèrra, o mès matizat de dider: "dreita-centredreita" o "esquèrra-centresquèrra". Çò que se sage d'avalorar ei eth profund sentit democratic deth projècte politic qu'analise.

E ei auer e exercir aquesta sensibilitat democratica que tanben diferèncie politics e programes. Mès non ei sonque as 'grani' tèmes que tanh er estil democratic, senon -e sustot- les afècte en exercici diadèr dera politica. E qu'aqui a on mielhor se pòt veir açò ei enes politiquas municipaus.

Auer ua ciutat descentralizada, participatiua e tamb uns canaus de comunicacion e d'informacion tamb eth ciutadan que siguen fluïds e rics de donades, ei era garantia de hèr ua Vielha moderna e tamb era complexitat de toti es sòns abitants entà desvolopà-la.

Quan se convòque plenaris der Ajuntament de Vielha, un darrer der aute, per oportunitat politica, ei a dider, entà qu'er alcalde Calbetó tròbe quòrum entà passar punts delicadi qu'impliquen personaument a toti es còssos der arc parlamentari, açò ei un exercici de democràcia profunda? Evidentament, que legament, normatiuament, tot aquest mangonèg maquiavellic se pòt hèr, mès tanben deïshe en evidència coma s'exercis era participacion e era democràcia.

Er Ajuntament de Vielha aué non a ua politica comunicatiua tamb es ciutadans de Vielha. Non i a ua explicacion de çò que se hè. Se convòque plenaris der Ajuntament, tamb informacions retorçudes que non hèn possible era discussion entre eth vesinatge. Perqué? Perque se vò passar de puntetes sus es tèmes, perque era desinformacion ei tanben ua arma politica.

Ath delà se sage de pressionar as mieis de comunicacion entà que deisham de hèr analisi politica e sustot deisham de passar informacion documentau tàs legedors. Non siguesse qu'eth vesin de Vielha, informat, entenguesse qué passe aué en municipi e quauque còsso demorèsse, coma popularament se ditz, tamb eth cul enlaire per manca de coherència personau e politica.

ERA OTAN DESTRUÍ ERA SEDENÇA DER ESTAT MAJOR DER EXERCIT IOGOSLAU

Aumens 3 personas moriren, segontes hònts sèrbies, en violent atac qu'auèc lòc ena maitiada de diuendres contra eth cap-lòc iogoslau. Es bombardegi dera Aliança esbaussèren er edifici der Estat Major iogoslau e damnèren tanben diuerses viuendes de civius. Non ei eth primèr còp qu'es missils dera OTAN im-

pacten en aquesta zòna dera ciutat. A començament d'abriu es sòns objectius sigueren es Ministèris d'Interior iogoslau e sèrbi. Edificis que tornèren a usclar diuendres.

Testimònis presenciaus afirman que tot Belgrad se vedec entorrat per ua densa broa de hum pr'amor des vint menutes de bombardament contunhat.

EN ESCADENÇA DETH PRUMÈR DE MAI, DIA DETH TRABALH

EMPLEC, TRABALH E SINDICATS ENA NAUA ECONOMIA GLOBAU

Es naues tecnologies ne crèen ne destrúissen emplec: lo transformen, en tot depèner dera forma coma s'utilizen enes empreses. Es dues economias tecnologicament mès auançadas deth mon, tamb diferència, Japon e Estats Units, an es taxes mès baixes d'atur: 3,2% en Japon e 5,1% en Estats Units, en agost de 1996. Maugrat era incorporacion massiua dera hemna tath trabalh, non i a atur massiu perque en Japon se manten era creacion d'emplec estable e en Estats Units, enes quate darrèri ans, s'a creat dètz milions de nauí lòcs de trabalh, eth 60% des quaus son de nivèu tecnic e profesionau, tamb un nivèu d'educacion superior ara mieja dera actuau fòrça de trabalh. Eth desemplec europèu ei resultes deth desfasa-

resignà-se ar arrepè de conquestes socials e poder de negociacion salarial. Non èm ena fin dera istòria, tamb era possada d'un capitalisme sauvatge, senon en començament d'ua naua èra, ena quau er extraordinari desenvolupament tecnologic pòt perméter, ath madeish còp, mès guanhs entàs empreses e mielhors condicions entàs treballadors: era quarratura d'aqueth cercle se cride productivitat.

Es sindicats son eth principau esturment des treballadors

Mès era elaboracion d'un nau modèu de creishement economic e despartiment social a de gèsser deth reconeishement d'a on son es problèms e dera mobilitacion entà plantejar, negociar e obtier solucions. E aci ei a on eth trabalh e er emplec debiliten estructuralment eth plaçament tradicional des sindicats que, se digue çò que se digue, son, tamb toti es sòns limits, es principaus esturments tamb que compden es treballadors e era poblacion en generau entara defensa des sòns drets. Çò qu'es naues tecnologies d'informacion e comunica-

cion permeten ei era individualizacion creishenta deth procès de trabalh e era organizacion dera produccion en hilat, mejançant era utilizacion sistematica de subcontractes, de consultories e servicis especializadi, de treballadors temporaus, a temps parciau o a prètzhet. E açò en toti es nivèus de qualificacion. Era empresa moderna qu'ei un hilat de produccion, servicis e informacion que se connècte tamb d'autes empreses igualment reticulars, de manèra que cada treballador recep un trabalh o un jornau cada còp de forma mès individualizada.

Entara empresa virtuu

Era tendència ei entara creacion d'empresas virtuas enes quaus eth procès de trabalh s'organize a distància e per emplegadors diferenti. Maugrat qu'era majoritat des empreses encara tien es metòdes tradicionaus de produccion e gestion, era flexibilitat e productivitat deth nau modèu anarà eliminant es empreses que non èntren enes naues formes de produccion internacionau. En aqueres condicions, com s'organizarà as treballadors, es condicions de trabalh, emplec, jornau e proteccion social des quaus son individualizadas? Se eth trabalh ei locau e eth capitau globau, com actuar sus ua empresa s'era responsa pòt èster eth tancament e era reinversion deth capitau en ua auta region, en un aute país o en

un aute continent?

Passar des drets socials deth treballador, tàs deth ciutadan

Es responses, tecnològiques, organizatiues, estrategiques, tad aguestes preguntes existissen, e son experimentades en dièrsi país. Era organizacion des treballadors qu'a d'èster igualment descentralizada e reticulara, a d'emplegar formes organizatiues en linha telecomunicada interactiua, a d'utilizar informacion sus es relacions inter-empresas e cau que negòcie flexibilitat e productivitat tara proteccion social e estabilitat en emplec. Probablament, er Estat deth Benestar aurie d'èster finançat segontes eth pressupòst generau der Estat, per via impositiua, e non per contribucions de treballadors e empreses, pr'amor qu'aquerò grave era creacion d'emplec. Calerie passar des drets socials deth treballador tàs drets socials deth ciutadan.

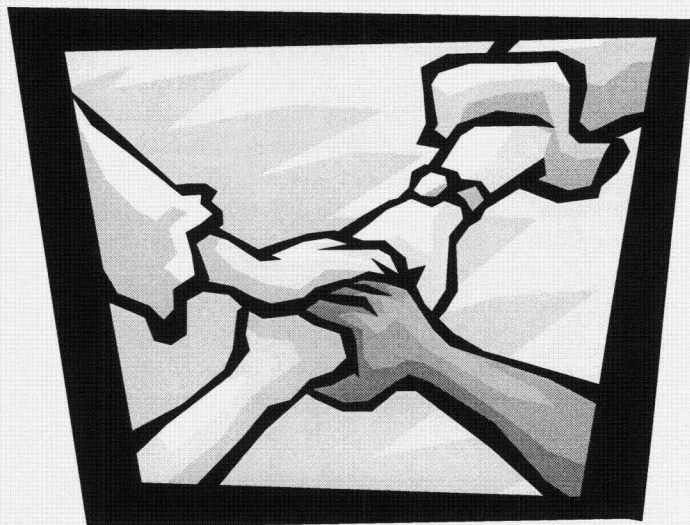
Dues prioritats: era hemna e era educacion

Eth movement sindicau aurie de dar un enfocament prioritari as problèms des hemnes, particularment en sector servicis, perque ei eth mercat de trabalh femenin eth que, deuant era indiferència practica des sindicats tàs sòns problèms, actue coma exercit de resèrva, en tot pressionar ara baisha es condicions laboraus.

Eth sistèma educatiu cau que sigue redefinit

Reinventar eth movement obrèr

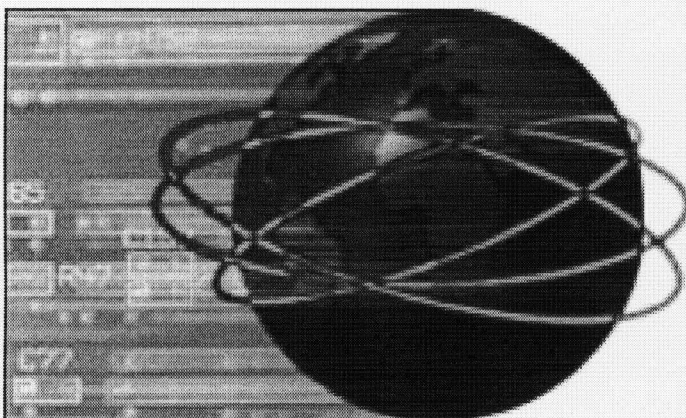
Se es sindicats se mantien negociant en encastre dera empresa, era globalizacion o informacionalizacion des empreses acabarà desarticulant-les. Es sindicats sonque pòden sobreviuer, e tamb eri era defensa des drets des treballadors, se se plantege un debat so-

ciau e politic sus es naues formes d'organizacion economica, social e politica, en tot cercar un modèu que garantisque era connexion entre productivitat, competitivitat, despartiment dera riquesa e benestar social enes naues condicions tecnològiques. Prèner consciència dera naua situacion istorica e un ample debat a ras de fabrica e de barri, a compdar d'informacion apropiada, son requisits indispensables entà reinventar un movement obrèr (maugrat qu'ara siguen obrèrs dera informacion) que dongue responsa, sense antigualhes, ara reinvention d'eth madeish qu'a operat un capitalisme de naua planta.

Non pas entà tornar ara luta de classes, despassada per ua societat plan mès complexa qu'era deth capitalisme classic, senon entà rebrambar as empreses, ath mon e a nosati madesihi, que podem e auem de passar de viuer entà produir a produir entà viuer.

Manuel Castells
Professor d'investigacion en Institut d'Estudis Socials Avançats (CSIC) de Barcelona
La factoria,
Cornelhà de Llobregat

ment entre era creishenta interdependència economica en un sistèma globau e es condicions europèes d'estabilitat deth trabalh e proteccion social, plan per dessús des existents en Àsia (exceptat Japon) e en Estats Units. En ua paraula: non se pòt jugar en madeish terren e ath madeish jòc tamb règles de jòc desparières.

Era economia globau iguale entà baish

Era integracion economica globau, tamb condicions de productivitat pariones, tendís a igualar -entà baish- es condicions socials e salariaus. Eth problèma non ei, per ara, era competència dirècta de productes asiatics o nòrd-americans exportadi tà Euròpa, perque era sua penetracion ei encara limitada.

Eth problèma ei qu'es empreses europèes, entestades a còsti laboraus mès nauti qu'es sòns competidors, comencen a introduir tecnologia entà eliminar trabalh, crompen *insums* industriaus de d'auti país de mendre còst e, cada còp mès, orienten es sues inversions entà America o Àsia. Se Euròpa vò integrà-se de plen ena economia globau ei plan dobtós que se pògue perméter contunhar tamb er estat deth benestar actuau e era relatiua estabilitat d'emplec. E non semble realista pensar qu'es govèrns e empreses europèes renonciaràn ad aguesta integracion enes mercats globaus.

Era quarratura deth cercle se cride productivitat

Ara ben, reconèisher era fòrça d'aguest argument non vò pas dèder qu'es treballadors non agen cap mès remèdi qu'acceptar es postuladi neoliberalaus dera globalizacion e

de naut tà baish, en tot adaptà-lo as besonhs d'un sistèma productiu basat ena capacitat de processar informacion.

Açò qu'implique eth desmantelament dera formacion profesionau, ara enfocada as qualificacions demanades a cuert tèrme, e per tant obsolètes, en tot substituí-la per ua integracion entre educacion e trabalh constant ath long dera vida profesionau.

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companyans.
e-mail: jrcc@apdo.com
Informatica e dissenh: Marc Colomines i Nadal.
Equip de correctors: Pilar Bares e Xavier Gutierrez.
Equip comercial: Ramon Aguiló i Teixidor.
Impresson: Xerox's Document Center 220 S7 d'ETH DIARI en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA
Aula Europa des Prineus (Va d'Aran)
Carrer Doctor Manel Vidal
locau num. 5
Carrer edicèl/ Ah cant der Espitau)
0530 Vielha / Aran
Tèlèfon: 973641777
Fax: 973640871
E-mail: vivenciaranesa@ctv.es